

دکتر ایسی های جنسی

پدر، مادر، فرزند

Sexual AnXieties
Of Child And Parents

دکتر احمد پندرام

دکتر محسن معروفی

سرشناسه: پدرام، ۱۳۳۵-

عنوان و پدیدآور: دلواپسی‌های جنسی پدر، مادر و فرزند/ احمد پدرام، محسن معروفی، ویراستار رقیه منصوری بنی.

مشخصات نشر: اصفهان: آشیانه برتر؛ یاقوت سپاهان: شهید حسین فهمیده، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۱۴۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۲۸-۳۱-۱

یادداشت: فیبا

موضوع: امور جنسی - آموزش به کودکان

موضوع: والدین و کودک

سال انتشار: ۱۳۳۹-
موضوع: معروفی، محسن، ۱۳۳۹-

سازمان: گروه: منصور بنی، رقیه، ویراستار

ردیف: ۱۳۹۲ د ۸ ۴ پ / HQ۵۷۷

رده بند: دیوبی: ۶۰۰

شماره کتابخانه: ۶۴-۳

دلواپسی‌های جنسی

پدر، مادر، فرزند

ویراستار: محسن معروفی

ویراستار: رقیه منصور بنی

ناشر: آشیانه برتر

ناشران همکار: آشیانه سپاهان، شهید فهمیده

مجله: کتابسرای سلام

نوع چاپ: ششم / اول ناشر

تاریخ چاپ: آبان ۱۳۹۲

قطع / تعداد صفحات: رقعه / ۱۴۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۳۸-۳۱-۱

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

بهاء: ۵۰۰۰ تومان

❖ مجری تولید: کتابسرای سلام

❖ مدیر تولید: مرتضی قاسمیپور / همکاران تولید: فرشته میرفندرسکی، نفیسه میرفندرسکی، مصطفی قاسمیپور، آسیه لاریجانه،

آرزو صالحی، پریسا بهمنی، آصفه قاصدیپور

❖ مدیر توزیع: عباس فروزنده / همکاران توزیع: اکبر شریفی، مجتبی قاسمیپور، سمیه سعیدی، ندا سعیدی، حسین

عزیزی، زهرا کاظمی

۵.....	بجای پیشگفتار.....
۹.....	پیشگفتار.....
۱۱.....	مقدمه.....
۱۳.....	ایالات جنسی و شروع آن.....
۱۹.....	رشد اجتماعی.....
۲۲.....	نویت جنسی نقش‌های جنسیتی.....
۲۵.....	عوامل اجتماعی و موقعیتی در رشد نقش آموزی جنسیتی.....
۲۵.....	۱. خانواده.....
۲۸.....	۲. دوری یا نبود در نقش‌های جنسیتی.....
۲۹.....	۳. تلویزیون و نقش‌های جنسیتی.....
۳۰.....	۴. همسالان و نقش‌های جنسیتی.....
۳۱.....	۵. مدرسه و معلم و کتاب و نقش‌های جنسیتی.....
۳۵.....	کنجکاوی‌های جنسی و نگرانی‌های پدر و مادر.....
۴۱.....	کنجکاوی‌های کودک و بدآموزی‌ها او.....
۴۷.....	چه موقع باید درباره‌ی بچه‌دار شدن با کودک صحبت کرد.....
۵۱.....	بازی‌های جنسی.....
۵۷.....	اتاق خواب.....
۶۱.....	مهمانی‌ها.....
۶۴.....	اردوها.....
۶.....	شوخی‌ها.....
۷۲.....	تلویزیون و ماهواره و کامپیوتر.....

- ۷۷..... غفلت‌های پدر و مادر
- ۸۱..... کودک و خانه‌ی همسایه
- ۸۷..... اجمت‌های خیابانی
- ۸۹..... آسیب‌های پیشگیری از بروز سوء رفتار جنسی در کوچه و خیابان
- ۹۵..... توهمات‌های کمک به کودک آسیب دیده از سوء رفتار جنسی
- ۹۸..... نگرش نسبت به جنس مخالف
- ۱۰۵..... چگونگی برخورد با مادر با پسر و دختر در خانه
- ۱۱۱..... با عشق چه می‌توانیم
- ۱۱۹..... تمایلات جنسی و نگرش‌ها و کلیاتی‌های آن
- ۱۲۰..... ۱. انحرافات جنسی
- ۱۲۲..... ۲. همجنس گرایی
- ۱۲۳..... ۳. خودارضایی و توصیه‌های پیشگیری و درمان
- ۱۳۴..... ۴. هرزه درآیی تلفنی و کامپیوتری و برخورد با آن
- ۱۳۷..... حرف آخر
- ۱۴۱..... مؤاخذ و منابع

سالها قبل و تا سیزده ساله و ۱۶ ساله و ۱۱ ساله و ۵ ساله بودند در یک سمینار مربوط به هویت که من از آن در روان پزشکی و روانشناس و دستیاران روانپزشکی و پزشکان عمومی و اینترنت حضور داشتم از یکی از اساتید که مسئول سمینار بود پرسیدم آقای دکتر آیا می‌توانید به طریقی نقش و کاربردی به من بگویید که به عنوان یک پدر برای دو پسر و تنها دخترم سوالات مربوط به کجکاو‌های جنسی، بازی‌های جنسی و هویت جنسی را چگونه پاسخ دهم، به خاطر آنم که بعضی از اساتید در آن جلسه با من هم عقیده شدند که در فرهنگ ما پاسخ گویی به این سؤال کاری بسیار دشوار و برای بسیاری از افراد تقریباً ناممکن است و بسیاری از مادرها تا آنجا که ممکن است از رویارویی با این پرسش گریزانند. حتی بسیاری از اساتید و صاحب نظران نیز به این مقوله با تردید می‌نگرند.

مادری که نگران دوجرخه سواری دخترش می‌باشد یا برای ختنه کردن دخترش دلوایی دارد. آن که از بازی فرزندش با همسالان در اطاق در بسته دچار دلهره می‌شود یا از تنها ماندن فرزندش با اشخاص کوچکتر و بزرگتر و همه دارد همه نشانگر وجود مشکل در زمینه‌ی رشد جنسی و رفتارهای جنسی است و همین سکوتها یا سر

درگمی‌های مرموز باعث می‌شود که در بسیاری از اوقات مقوله‌ی رفتار جنسی در دوران نوجوانی و جوانی به مرحله‌ای برسد که امروز شاهد عواقب آن هستیم.

واژه‌ی «امور جنسی» یا «سکس» در بیشتر فرهنگها و مخصوصاً در فرهنگ ما کلماتی هستند که در لایه‌ای از شرم و حیا پوشیده شده و ایجاد کننده‌ی زنگ خطر و با افکاری پیچیده در قالب فرهنگ، مذهب و خرافات می‌باشند. دیدن اینگونه واژه‌ها روی کتابهای پیشخوان یک کتاب فروشی موضوعی تبیست که بتوان به سادگی از کنار آن گذشت.

وقتی عنوان «دواپسی‌های جنسی پدر و مادر و فرزند» باشد این هاله پیچیدگی بیشتری به و می‌افزاید و دواپسی‌های مختلفی را در مادران و پدران نشان می‌دهد که ریشه در زمان‌های بالا و همچنین تجربه‌های وسوسه آمیز و تلخ و شیرین گذشته‌ی پدر و مادر دارند.

به راستی ما بعنوان پدر و مادر به این موضوع چگونه فکر می‌کنیم؟ از چه زاویه‌ای به آن می‌نگریم؟ دواپسی‌هایی که به ما می‌رسد؟ چقدر به گذشته برمی‌گردیم؟ چقدر نگران آینده هستیم؟ به حال چگونه می‌نشینیم؟ تقدیر جامعه و رسانه‌ها توجه داریم؟ چقدر می‌دانیم و چقدر می‌توانیم خود را با تئوریش آگاهی، از چرخه‌ی افکار نگران کننده یا اخبار تکان دهنده‌ی درست و نادرست و مسند و غیر مستند نجات دهیم؟

به راستی تا بحال چقدر توانسته‌ایم نه از سر دواپسی بلکه از سر بازنگری و واقع بینی به موضوع «امور جنسی» و «غریزه‌ی جنسی» و «رفتار جنسی» بعنوان بخشی از وجود انسان که ماهیت زیستی، روانی، اجتماعی و روحی آن را تشکیل می‌دهد، هم دواپسی‌های خود را ریشه‌یابی نماییم و هم از پدیدایی هر یک از این دواپسی‌ها در فرزندانمان جلوگیری نموده و با آگاهی کافی با موضوع برخورد کنیم و با تئوریش یک اخلاق جنسی سالم و زدودن لایه‌های نگرانی از ذهن خود و آنان از هراس و ترس انرژی آنها و خود در زمینه‌ی بدآموزی‌ها و کیج فهمی‌ها بکاهیم. امروز در جهان سکولوژی از پیش دبستانی تا دانشگاه آموزش داده می‌شود و مربیان و معلمان نیز با آن آشنا می‌شوند.

اینکه امور جنسی به عنوان یک غریزه از دوران بلوغ فعال می‌شود و به عنوان یک موضوع زیستی، روانی، اجتماعی و روحی مورد بررسی قرار می‌گیرد صحبت آغازین ما نیست. اینکه این موضوع با واژه‌ی عشق نیز هم زیستی و هم گریزی‌هایی دارد که در بحث روانشناسی عشق ورزی و اخلاق جنسی و ادبیات ایران و جهان پایه‌ی پدیدآیی آثار بسیار و بررسی‌های پیچیده‌ای شده است نیز در شرایط کنونی مورد نظر ما نیست. در واقع آنچه در شرایط کنونی موجب احساس نیاز در بررسی امور جنسی در کودکان شده آمیزه‌های ناخوشایند و آزار دهنده از همه‌ی نگرانی‌های بالا و همچنین ترس‌های مرضی و غیر مرضی و نگرانی‌های به جا و بی‌جای پدران و مادران در زمینه‌ی تغییرهای آنها از کنجکاوی‌های جنسی فرزندان خود در سنین قبل از بلوغ است که می‌تواند از پانزده ماهگی آغاز شده و تا بزرگسالی ادامه یابد. همان نگرانی‌هاست که باید شخصیت، انسجام هویت، رفتار اجتماعی و حتی هنجارهای اجتماعی را مورد تهدید جدی قرار می‌دهد.

در واقع پاسخ نداشتن به این پرسش‌های کودکان، دلواپسی داشتن در برخورد با کنجکاوی‌های جنسی آنان، بی‌تفاوتی نشان دادن خود، ترس‌های غیر معقول، سرزنش‌ها و تحقیرها، سرکوب‌ها و تنبیه‌ها و یا ترغیب‌های دانسته و ندانسته و بی‌توجهی‌های آگاهانه و ناآگاهانه و بی‌دانشی یا نیم‌دانشی و گاه دانش نادرست در همه‌ی موارد بالا می‌تواند بطور جدی باعث بروز رفتاری نامطلوبی در فرزندان ما گردد که در سالهای آینده بصورت بی بند و باری جنسی، ناسی جنسی، هم جنس بازی، گم کردن هویت و نقش جنسی، عدم کامیابی در روابط جنسی، بعضی از رفتارهای دیگر شود که بعنوان موضوعی شناختی، رفتاری، ریشه در همه‌ی برخوردهای دوران کودکی دارد. آن کس که سوء رفتار جنسی دارد و آن کس که مورد سوء رفتار قرار می‌گیرد هر دو نیاز به بررسی و کمک دارند.

چه بسیار افراد تحصیل کرده که علیرغم داشتن توانایی‌های علمی و مالی بدلیل وجود زمینه‌های منفی در شناخت خود، در روابط جنسی ناموفق بوده و ماهها و حتی سالها قدرت و جرأت بیان مشکل خود را به درمانگران نداشته‌اند.

چه بسیار زوجهای جوانی که با دیدگاههای کاملاً منفی و غالباً توجیه شده بصورت «اخلاق خوب» ساده‌ترین مهارتها را برای همسرگزینی یا ایجاد ارتباط مناسب با همسر خود و امور زناشویی نداشته که همهی آن ریشه در گذشته دارد و شامل ناآگاهی یا کج فهمی‌ها یا بدآموزیها و ترس‌ها و ... بوده است.

نیاز به این آگاهی نه فقط برای امروز فرزندان که برای فردای آنان نیز در خور اهمیت است. چرا که فرار از واقعیت رشد جنسی در کودکان و بی‌توجهی به آن می‌تواند پاسخهای ناآگاهانه به آنان، و یا سرکوب و تنبیه، فقط می‌تواند باعث استفاده‌ی آنان از منابع غیر اصولی و نادرست و بدآموزی از همسالان و یا افراد فریب کار گردد. در آخر عواقب وخیم سوء استفاده‌های جنسی و یا مشکلات جنسی موضوعی است که ممکن است تا پایان عمر فرد مبتلا را گرفتار نماید. از طرفی بلوغ عاطفی و اجتماعی فرد نیز در آینه‌ی منویچه پایه‌های صحیح رشد جنسی در کودکی است و درک ارضاء نیازهای همسر نیز ریشه در همین نکته دارد.

دغدغه‌های جنسی نوجوانان

هر جامعه‌ای دغدغه‌ها و دلوایس خاص خود را دارد و برآستی در جامعه‌ی فعلی ما، متراکم‌ترین دغدغه‌ها می‌تواند در کنار مسائل جنسی بیاید همان «دلوایس» است. دلوایس‌های جنسی موضوعی است که بسیاری از ما آن را به صورت شوخی مطرح می‌کنیم اما شایسته‌ی تعصب و ورزی، نهی کردن و امر کردن با آن دست و پتجه نرم می‌کنیم. این موضوع اشتغال ذهنی بسیاری از کودکان و جوانان ما است و نگرانی پدرها و مادرها.

فساد، روابط نامشروع، امر و نهی، از منکر، دختر بازی، دوست پسر، دختر فراری، مزاحم تلفنی، فیلم سورا، تن زدن و عبارات فراوان دیگری که امروزه رایج است حکایت از نگرانی‌های ماست. نگرانی‌هایی که خاص جامعه‌ی شهری ماست و در جاهای دیگر به صورت دیگر با آن برخورد می‌شود. مثلاً بچه‌های عشایر که هر روز شاهد رابطه‌ی جنسی احشام هستند و زایمان حیوانات انسانها، جزء زندگی روزانه آنهاست برداشتی متفاوت از مسائل جنسی دارند. مشکلات جنسی آنها متفاوت از جامعه‌ی شهری می‌باشد.

لذا هر جامعه‌ای نیاز به کتاب خاص خود دارد کتابی که بتواند با نیازهای آن جامعه و تامل، دغدغه‌های مخاطبینش را درک کند و پاسخی شایسته به آن بدهد. ولی مولفین و صاحب نظران کمتر به سراغ موضوعات جنسی رفته‌اند. این موضوع به اندازه قابل توجهی شرم‌آور و دور از ذهن نگه داشته شده است بخصوص در مورد مسائل جنسی کودکان.

حدود یک قرن پیش وقتی فروید مسائل جنسی را در مورد کودکان مطرح کرد همه بر آشفته شدند. تصور گناه آلود بودن مسائل جنسی و قداست کودکان قابل جمع شدن با هم نبود. هنوز هم در مملکت ما صحبت کردن در این باره سخت است و زیادند پدر و مادرهایی که شرم و حیا به آنها اجازه نمی‌دهد در مورد مسائل جنسی فرزندشان با افراد متخصص مشورت کنند و کم هستند متخصصینی که در این رابطه تجربه‌ی فراوان داشته باشند و براحتی بتوانند پاسخگو باشند. بسیار خوشحالم که این مهم به دست کسانی انجام شده است که براستی در زمینه‌ی درمان از دانشمندان دانا و با تجربه‌ی بسیار می‌شوند و افتخار شاگردی هر دوی آنها نصیب من شده است. قلباً شیوا و آنها توانسته به خوبی با خواننده ارتباط برقرار کند و تجربه‌ی آنها در برخورد با مشکلات و نگرانی‌های پدر و مادر در مورد مسائل جنسی کودکان، با ظرافت هر چه تمام‌تر کتاب متجلی شده است به طوری که برای همگان ملموس و قابل درک است.

کتاب دلوایسی‌های جنسی کتاب جام است که موضوعات زیادی را در بر گرفته همچون روابط جنسی، چگونگی شکایت‌ها، هویت جنسی، خودارضایی، چگونگی آگاه کردن کودکان از مسائل جنسی، شیوه‌ی برخورد برای کودکان از نظر جنسی و چگونگی برخورد با این مشکلات. این کتاب هم بر زنده‌ی رفع مشکلات و هم در راستای جلوگیری از بوجود آمدن مشکلات راهکارهای عملی مؤثر را ارائه کرده است. و چنان نگاشته شده که علاوه بر پدرها و مادرها و کسانی که با کودکان سرو کار دارند، افراد متخصص در زمینه‌ی درمان نیز از آن بهره‌ی فراوان خواهند برد و با توجه به محتوای علمی آن که هماهنگ با آخرین دستاوردهای علمی دنیا می‌باشد برای تدریس در دانشکده‌های پزشکی، علوم تربیتی و روانشناسی قابل استفاده است.

چند سال پیش وقتی برای اولین بار دیدم پسر من با آلت تناسلی خودبازی می‌کند به سختی توانستم جلوی عصبانی شدن خود را بگیرم یا زمانی که که دخترم در مورد پیکوگویی به دنیا آوردن بچه‌ها سوالی پرسید، اولین واکنش من اضطرابی آمیخته با سردرگمی بود و شاید به همین دلیل برای پاسخ او را به مادرش ارجاع دادم.

لحن من در صحبت با پسر و پدر (و مادران) دیگر نیز با چنین صحنه‌ها و پرسش‌هایی روبرو بودند. باز اطمینان دارم که واکنش اکثر قریب به اتفاق آنان در اینگونه مواقع اضطرابی و سردرگمی، خجالت، سردرگمی یا چیزهای دیگری از این قبیل است.

باید بپذیریم آن زمان که والدین و پسرها تا شب عروسی اطلاعاتی از مسائل جنسی نداشتند سپری شده است. انقلاب ارتباطات و با بودن ابزارهای گوناگون از کتاب و مجله گرفته تا ویدئو و سی‌دی و اینترنت، بسیاری از کودکان و نوجوانان خیلی بیشتر از آنچه پدران و مادرانشان انتظار دارند از مسائل جنسی آگاهند ولی متأسفانه اطلاعات خود را از کانونهای غیر اصولی و از منابع نامناسب و نادرست، مثل فیلم‌ها یا سی‌دی‌هایی که به قصد تجارت و منافع مالی به فروش می‌رسند یا در بهترین حالت از همکلاسان خود که آنها هم اطلاعات غلط و نادرستی دارند، تسلیب کرده‌اند. به همین علت اطلاعاتی که دارند اکثراً مبهم، غلط، غیر اصولی و آشفته و احساساتی مثل ترس، ابهام، وحشت و ... است.

علی‌رغم وجود نیاز به آموزش بنیادی و درست مسائل جنسی برای نوجوانان و نوجوانان، متأسفانه نه آموزش و پرورش در این زمینه اقدام موثری به عمل آورده و نه خود پدر و مادرها در این زمینه آموزشی دیده یا منابع قابل اعتمادی در اختیار دارند.

هرچند به تازگی در برخی کتب درسی دوره‌ی دبیرستان و در بعضی از هفته نامه‌های منتشر شده، آموزش‌هایی پیرامون این موضوع به چاپ می‌رسد ولی آنها نیز اکثراً به صورت بسیار خلاصه و غیر شفاف بوده یا برای همه افراد (مخصوصاً کودکان و نوجوانان) قابل استفاده نیستند.

در کتابی که در اختیار تان هست بعضی از مطالب به شکل مبسوط مورد بحث قرار گرفته و از چند نظر قابل توجه می‌باشد:

۱- چون مطالب کتاب بر اساس تجربیات بالینی و مشاهده‌ی عینی تنظیم شده است، نه فقط در تئوری، مائیل تئوریک خسته کننده خبری نیست، بلکه تلاش این بوده که مطالب قابل عینی، عملی و کاربردی باشد.

۲- سعی شده است مطالب و راهکارها به استناد آخرین منابع علمی و تحقیقات روانشناسی و علوم انسانی باشد.

۳- ارزشهای اخلاقی، اجتماعی و مذهبی جامعه در پرداختن به موضوعات و مسائل جنسی مدنظر قرار گرفته است.

۴- هدف اصلی کتاب، که از عنوان آن به دست می‌آید، پرداختن به نگرانی‌های پدر و مادر در مورد آموزه‌های جنسی کودکان (و نوجوانان) است که کمتر کتابی به شکل جامع و کاربردی برای استفاده عموم در این زمینه وجود داشته است. به نظر می‌رسد از این کتاب بتوان علاوه بر استفاده‌ی عموم برای تدریس در دانشگاه‌های پزشکی، علوم تربیتی، علوم انسانی و آموزش و پرورش نیز سود جست.

در پایان امید است همانگونه که از عنوان و هدف اصلی کتاب به دست می‌آید، پدر و مادرهای عزیز بتوانند با مطالعه‌ی آن بر نگرانی‌های خود در زمینه‌ی آموزش جنسی کودکانشان فائق آمده و با اجتناب از در پیش گرفتن راه افراط و تفریط، فرزندانشان را در عین حال صالح را تربیت نمایند.